

Trusselsniveau for introduktion af afrikansk svinepest (ASF) til Danmark ved udbrud i Landkreis Rostock pr. 16. november 2021

Trusselsvurdering:

Det fjerde udbrud af afrikansk svinepest (ASF) i tamsvin er rapporteret i Tyskland. Udbruddet blev rapporteret i Landkreis Rostock, 232 km fra den dansk-tyske landegrænse og 97 km fra Gedser på Falster.

Fødevarestyrelsen vurderer fortsat, at den samlede risiko for smitte med ASF til danske svinebesætninger på baggrund af de fire ASF udbrud i tamsvin i Tyskland er **meget lav**.

For at opretholde det meget lave risikoniveau for overførsel af smitte til danske svinebesætninger gør Fødevarestyrelsen opmærksom på følgende regler:

- Transportmidler, der har transporteret svin i udlandet, skal rengøres og desinficeres efter aflæsning af svin.
- Svin må ikke fodres med madaffald.

Desuden anbefaler Fødevarestyrelsen, at man venter 48 timer, før man kommer i danske besætninger, efter at man har været i kontakt med landbrugsdyr i udlandet, for at udelukke, at man medbringer dyresygdomme til Danmark.

Fødevarestyrelsen anbefaler også, at man er særligt opmærksom på ikke at hjembringe smitte via udstyr inkl. tøj, skydestok, våben, støvler, jagthund, kød og jagttrofær til Danmark, hvis man har været på jagt i udlandet.

Fødevarestyrelsen følger situationen i Tyskland og vurderer løbende, om der er behov for opdatering af trusselsvurderingen.

Rapid risk assessment for Denmark, in relation to the African swine fever (ASF) outbreak in Landkreis Rostock in Germany, per November 16, 2021.

Rapid risk assessment:

The fourth outbreak of African swine fever (ASF) in domestic pigs was reported by Germany on November 16th 2021. The outbreak was in the Landkreis Rostock, 232 km from the Danish-German land-border, and 97 km from the port of Gedser, Denmark.

The Danish Veterinary and Food Administration assesses that the risk of introduction of ASF into Danish pig herds, despite the new outbreak, remains **very low**.

In order to maintain the very low level of risk of introduction of infection to Danish pig herds, the Danish Veterinary and Food Administration points out the following rules:

- Transport equipment that has transported pigs abroad require cleaning and disinfecting after the unloading of pigs.
- It is prohibited to feed food waste to pigs.

In addition, the Danish Veterinary and Food Administration recommends that, prior to a visit to a livestock farm, one should not have been in contact with farm animals abroad within the past 48 hours, to prevent the introduction of animal diseases from abroad.

The Danish Veterinary and Food Administration also recommends that you pay particular attention not to bring the infection via equipment incl. clothing, shooting (stable) stick, weapons, boots, hunting dogs, meat and hunting trophies to Denmark if you have been hunting abroad.

The Danish Veterinary and Food Administration is monitoring the situation in Germany and is constantly assessing whether there is a need to update the assessment.

Baggrund

ASF er en smitsom virussygdom, som kan ramme alle racer og aldersgrupper af svin, inklusive vildsvin, vortesvin og andre afrikanske vildsvinearter. ASF kan ikke smitte til mennesker, og kontakt med smittede dyr udgør således ikke nogen sundhedsmæssig risiko for mennesker.

ASF virus er meget modstandsdygtig og stabil i svinekroppe, kadavere, fersk kød og nogle svinekødsprodukter. Virus kan overleve op til 9 måneder i forarbejdede fødevarer som fx pølser. Varmebehandling ved en temperatur over 70 °C i mindst 30 min. ødelægger virus. Virus udskilles bl.a. via blod og fæces og kan overleve længe i disse.

Virus kan spredes ved direkte kontakt mellem syge og raske svin, herunder vildsvin. Smitten overføres ved kontakt med blod, fæces, væv og sekreter fra smittede svin.

Smitten kan også overføres indirekte via fodring af svin med virusholdige fødevarer eller køkken- og madaffald. Smitte kan også overføres indirekte via foder, vand, strøelse, køretøjer, landbrugsudstyr, tøj og fodtøj kontamineret med husdyrgødning.

Sygdommen spredes vestpå i EU primært med vildsvin, men de store spring i sygdommens udbredelse skyldes menneskelig aktivitet, hvor mennesker har medbragt inficeret kød, som er blevet ædt af svin eller vildsvin.

I Afrika forekommer infektionen i vildtlevende svin, der er modstandsdygtige over for sygdommen. De vildtlevende svin udgør en stor smittefare over for tamsvinene, der kan smittes enten direkte eller indirekte via bid fra bløde flåter, der er inficeret med virusset.

Sygdommen har siden 2014 spredt sig fra Hviderusland til flere EU-lande og findes i dag i Bulgarien, Estland, Grækenland, Letland, Litauen, Polen, Tyskland, Ungarn, Rumænien, Slovakiet og Italien, hvor ASF har forekommet endemisk på Sardinien siden 1978. Derudover er ASF til stede i flere nabolande til EU og findes i dag i Moldova, Rusland, Serbien og Ukraine.

Hvis ASF kommer til Danmark, får det store økonomiske konsekvenser for landbruget, for dansk eksport, for beskæftigelsesmulighederne i fødevarerektoren og dermed for samfundsøkonomien.

Nuværende situation: Tyskland

De tyske veterinærmyndigheder informerede i juli 2021 EU kommissionen, om de første to udbrud af ASF i tre tamsvinebesætninger beliggende i Landkreis Spree-Neiße og Landkreis Märkisch-Oderland i den østlige del af Tyskland. Den 16. november 2021 blev kommissionen informeret om et yderligere udbrud i en slagtesvinebesætning i Landkreis Rostock (Figur 1).

Det nye ASF-udbrud hos tamsvin er fundet i et nyt område, der skal inkluderes i annex I, i Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 2021/605 af 7. april 2021 om særlige foranstaltninger til bekæmpelse af afrikansk svinepest.

Tabel 1 viser antallet af smittede tamsvinebesætninger i 2021 i EU, Serbien og Ukraine. Tabel 2 viser antallet af smittede vildsvin i 2021 i EU, Serbien og Ukraine.

Tabel 1. Afrikansk svinepest (ASF) rapporteret i tamsvin i EU, Moldova, Serbien og Ukraine fra januar til november 2021.

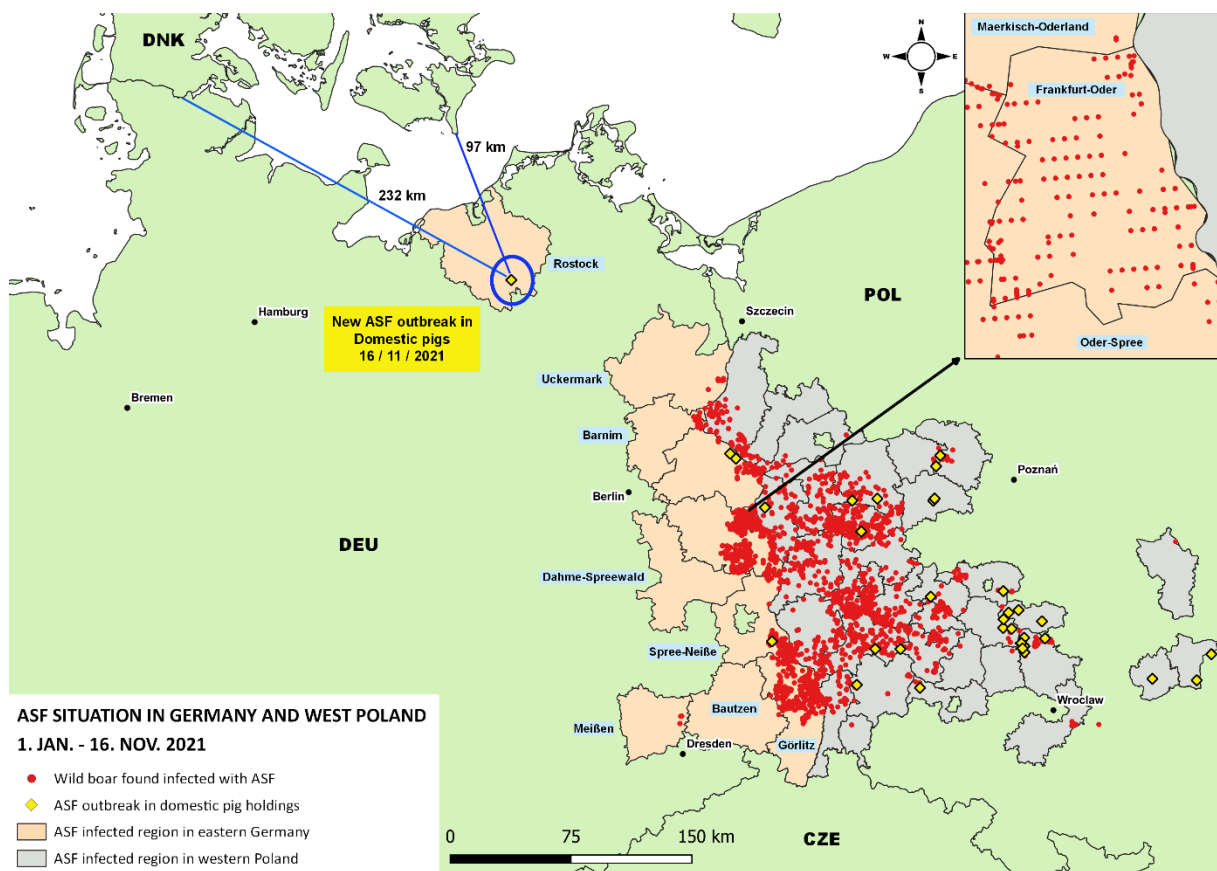
Land	Jan.	Feb.	Mar.	Apr.	Maj	Jun.	Jul.	Aug.	Sep.	Okt.	Nov.	Dec.	Total
BULGARIEN	0	0	0	0	0	0	1	3	1	0	1	0	6
ESTLAND	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
LETLAND	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	2
MOLDOVA	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1
POLEN	0	0	1	0	1	9	29	35	35	9	0	0	119
RUMÆNIEN	119	113	106	60	45	69	244	393	205	123	55	0	1532
SERBIEN	2	12	15	3	0	0	0	0	0	0	0	0	32
SLOVAKIET	0	0	0	0	0	1	4	2	1	1	0	0	9
TYSKLAND	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	1	0	4
UKRAINE	2	0	1	2	0	0	1	2	1	0	1	0	10
Total	123	125	123	65	46	79	284	437	243	133	58	0	1716

For tamsvin er angivet: antal smittede besætninger. Kilde: ADIS 16-11-2021.

Tabel 2. Afrikansk svinepest (ASF) rapporteret i vildsvin i EU, Serbien og Ukraine fra januar til november 2021.

Land	Jan.	Feb.	Mar.	Apr.	Maj	Jun.	Jul.	Aug.	Sep.	Okt.	Nov.	Dec.	Total
BULGARIEN	72	47	23	15	9	15	8	7	2	30	0	0	228
ESTLAND	15	7	3	1	0	4	9	5	3	8	4	0	59
ITALIEN	3	1	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	6
LETLAND	40	22	16	17	15	10	42	34	21	33	16	0	266
LITAUEN	16	11	14	7	13	17	14	13	15	43	21	0	184
POLEN	346	314	426	269	255	171	138	138	120	163	87	0	2427
RUMÆNIEN	231	177	120	95	88	44	39	23	24	25	27	0	893
SERBIEN	19	12	12	0	0	0	0	0	0	0	0	0	43
SLOVAKIET	177	114	286	314	179	132	70	97	77	47	25	0	1518
TYSKLAND	201	147	166	138	71	176	314	256	259	244	159	0	2131
UKRAINE	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	1	0	3
UNGARN	521	343	591	492	269	134	66	36	9	13	10	0	2484
Total	1641	1195	1657	1349	899	703	701	609	530	606	352	0	10242

For vildsvin er angivet: antal smittede dyr. Kilde: ADIS 16-11-2021.

Figur 1. Kort med ASF fundet hos vildsvin og ASF udbrud hos tamsvin i regioner i den østlige del af Tyskland og vestlige del af Polen.

I figur 1 er tyske regioner med fund af vildsvin inficeret med ASF markeret med orange, mens polske regioner med fund af ASF i vildsvin er markeret med grå. Placeringen af fund af vildsvin med ASF er markeret med rødt og de inficerede tamsvinebesætninger er markeret med de gule firkanter.

Vurdering

Det nye udbrud har betydning for to ASF smitteveje til Danmark fra Tyskland: 1) smittede vildsvin og 2) handel med svin og/eller tomme transportvogne,

1) Smitteintroduktion via vildsvin

Den tyske overvågning af ASF i vildsvin har ikke fundet tilfælde af ASF i Rostock regionen.

Det er usandsynligt, at vildsvin svømmer de 44 km fra Rostock til Gedser, som er Danmarks nærmeste punkt, da de typisk svømmer meget kortere afstande.

Risikoen for indførsel af ASF ved vildsvin er vurderet til at være ubetydelig.

Hvis vildsvin i Rostock regionen smittes med ASF, åbnes muligheden for at jægere og naturnydere kan hjemtage virus på tøj og udstyr. Da Danmark ikke har vildsvin i naturen, vurderes risikoen for videre smitte i Danmark via denne rute som meget lav.

Man bør dog undgå at udstyr og sko m.m. der har været i Rostock Regionen kommer i kontakt med svineopdræt.

2) **Smitteintroduktion via transporter og svinehandel.**

Smitte kan indføres fra Rostock i Tyskland til Danmark ved enten smittede levende svin eller sæd, eller via svinetransporter, der kommer tomme til Danmark fra inficerede områder. Risikoperioden er dateret tilbage til 1. oktober 2021.

Der var en leverance af et svin fra Tyskland til Danmark mellem 1. oktober og 16. november 2021, men ikke fra Landkries Rostock, så risikoen for indførsel via levende smittede svin er vurderet til at være ubetydelig.

Der er i perioden identificeret 32 forsendelser af ornesæd fra Tyskland til Danmark, men ikke fra Landkreis Rostock, så risikoen for indførsel via ornesæd er vurderet til at være ubetydelig.

I perioden er der registreret 1495 leverancer af svin fra Danmark til Tyskland, hvor af 15 var til Landkreis Rostock. Der er ikke leveret svin fra Danmark til den smittede besætning i risikoperioden. Den tætteste tyske modtagerbesætning var ca. 15 km fra den smittede besætning. Den modtog svin fra Danmark 6 gange i perioden mellem den 6. oktober 2021 og den 10. november 2021.

Ifølge EU-reglerne skal transportbiler til klovbærende dyr rengøres og desinficeres umiddelbart efter enhver transport af klovbærende dyr. For yderligere at reducere risikoen for at få smitte til Danmark har erhvervet en branchekode, DANISH transportstandard, som omfatter ekstra vask og desinfektion ved den dansk-tyske grænse, inden transportmidlerne kommer ind i Danmark samt karantæneperioder. Europa er delt op i ASF risikozoner med tilhørende beskyttelsesstandarder. Rostock regionen ligger i sort zone, hvilket betyder, at transporter fra dette område først må transportere dyr i Danmark 7 dage efter vask og desinfektion¹.

Fødevarestyrelsen vurderer fortsat, at risikoen for introduktion af ASF til Danmark er **meget lav** på baggrund af følgende:

1. Der er ikke fundet smittede vildsvin i Landkreis Rostock.
2. Der har kun været en leverance af ét svin fra Tyskland til Danmark siden 1. oktober, men ikke fra Landkreis Rostock.
3. Danmark har ikke modtaget ornesæd fra de inficerede regioner i Tyskland i den undersøgte periode.
4. Fra Danmark har der været 21 leveringer til Landkreis Rostock siden 1. oktober 2021, men ingen til den smittede besætning.
5. Ifølge EU-reglerne skal transportmidler (lastbiler) til klovbærende dyr rengøres og desinficeres umiddelbart efter enhver transport af klovbærende dyr. For yderligere at reducere risikoen for at få smitte til Danmark, har erhvervet en branchekode, DANISH transportstandard, som omfatter ekstra vask og desinfektion ved den dansk-tyske grænse, inden transportmidlerne kommer ind i

¹ [Transportstandard \(svineproduktion.dk\)](https://www.fvst.dk/transportstandard)

Danmark. I henhold til standarden har alle transportere, der har været i Rostock regionen, yderligere 7 dages karantæne, inden de igen kan fragte dyr i Danmark. Det er landmandens opgave, at have en smittebeskyttelsesplan, der blandt andet kontrollerer, at transportørerne overholder disse krav, inden de får adgang til besætningen.

For at imødegå risikoen for, at ASF bliver introduceret til Danmark, blev der i 2018 indgået en politisk aftale om en styrket indsats mod ASF i Danmark. Aftalen består af en række tiltag, herunder etablering af et vildsvinehegn langs den dansk/tyske grænse, der tilsammen reducerer risikoen for, at ASF spreder sig til Danmark. Tiltagene er samlet i veterinære indsatser og indsatser til udryddelse af vildsvin i Danmark. Nedenstående indsatser er allerede iværksat.

Veterinære indsatser mod ASF

- Lovændring vedr. skærpelse af bødeniveauet ift. lovovertrædelser, som har relation til smitterisiko for ASF og andre alvorlige husdyrsygdomme
- Styrkelse af det veterinære beredskab
- Opsætning af skilte på rasteplasser
- Intensivering af informationskampagne ift. smittebeskyttelse og madaffald
- Rådgivning til frilandsbesætning om smitterisiko fra madaffald

Indsats vedrørende udryddelse af vildsvin i den danske natur

- Etablering af vildsvinehegn ved den dansk/tyske grænse
- Ændring af vildtskadebekendtgørelsen ift. øget regulering af vildsvin
- Øget overvågning i vildsvinepopulationen og gratis undersøgelser af nedskudte vildsvin i Danmark for husdyrsygdomme
- Intensiveret indsats i Sønderjylland på statens arealer og på private arealer
- Faglig opgradering af schweissregistret
- Styrket samarbejde med Danmarks Jægerforbund
- Jagtlejekontrakter

Anbefalinger

Fødevarestyrelsen kommunikerer jævnligt med svineproducenterne med henblik på at minimere risikoen for at personer, der kommer fra Østeuropa og arbejder i danske svinebesætninger medbringer ASF smitte. Direkte anbefalinger kan findes på her under 'Særligt til medarbejdere' [Afrikansk svinepest - udviklingen i EU \(foedevarestyrelsen.dk\)](#)

Fødevarestyrelsen anbefaler, at man ikke har været i kontakt med landbrugsdyr i udlandet inden for de seneste 48 timer, hvis man vil besøge et dansk husdyrbrug. Læs mere om smittebeskyttelse ved besøg i husdyrbrug på Fødevarestyrelsens hjemmeside: [Veiledning om smittebeskyttelse ved besøg i husdyrbrug](#)

Da ASF kan smitte via fødevarer, anbefaler Fødevarestyrelsen, at man ikke medbringer fødevarer fra områder, hvor der aktive sygdomsudbrud. Listen over områder opdateres jævnligt og findes på hjemmesiden: [Privat ind- og udførsel af fødevarer \(foedevarestyrelsen.dk\)](#)

Hvis man skal på jagt i udlandet, bør man orientere sig om, hvor der er konstateret ASF, så man kan tage forholdsregler mod at tage smitte med hjem. Find Fødevarestyrelsens fakta ark til jægere her under "Særligt til jægere": [Afrikansk svinepest - udviklingen i EU \(foedevarestyrelsen.dk\)](https://www.foedevarestyrelsen.dk/afrikansk-svinepest-udviklingen-i-eu)

Seneste udbrud i Danmark

Der har aldrig været konstateret udbrud af afrikansk svinepest i Danmark.

Referencer

16-11-2021 Germany-ASF.DP – ADIS Outbreak DE-ASF-2021-01533 - Primary disease notification.